

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość zarządcza				Kod ECTS	14.3.E.KZ.2443					
						Pkt.ECTS	6					
Jednostka prowadząca przedmiot		KL	Nazwa kierunku		Ekonomia	Nazwa specjalności		BRAK;				
Nazwisko prowadzącego		prof. dr hab. Mirosław Chaberek, prof. UG dr hab. Andrzej Jezierski, dr Agnieszka Szmelter-Jarosz, mgr Dariusz Weiland										
Forma zajęć/Liczba godzin												
Wykład	12	Ćwiczenia	12	Konwersatoria	0	Laboratoria komputerowe	0	Seminaria	0	Lektoraty	0	
Forma aktywności						Rok i rodzaj studiów:		3 NS1,				
Godziny z udziałem nauczyciela akademickiego (w tym konsultacje, egzaminy i inne):				27		Semestr:		5,				
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego (samodzielna praca studenta):				73		Status przedmiotu:		Obligatoryjny				
Sumaryczna liczba godzin:				100		Język wykładowy:		polski				
Sposób realizacji zajęć		Zajęcia w sali dydaktycznej.										
Metody dydaktyczne		Wykłady z prezentacjami multimedialnymi, Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących, Aktywność w grupach, współpraca, Aktywność na zajęciach										
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi												
Wymagania formalne		Mikroekonomia, Systemy informacyjne sprawozdawczości finansowej										
Wymagania wstępne		Wiedza ekonomiczna z zakres mikroekonomii, wiedza z zakresu teorii organizacji i funkcjonowania organizacji gospodarczych oraz znajomość podstawowych zasad sprawozdawczości i rachunkowości w przedsiębiorstwie										
Sposób i forma zaliczenia oraz kryteria oceny												
Sposób zaliczenia		Zaliczenie na ocenę										
Kryteria oceny		<p>Ostateczna ocena z przedmiotu jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z zajęć ćwiczeniowych i oceny z testu obejmującego materiał wykładowy.</p> <p>Podstawą zaliczenia ćwiczeń i wysokości oceny są wyniki uzyskane z kolokwiów przeprowadzanych w czasie zajęć ćwiczeniowych oraz aktywność merytoryczna na zajęciach ćwiczeniowych. Zasady oceny kolokwiów są zależne od złożoności i tematyki zadań i są prezentowane studentom każdorazowo przed zajęciami sprawdzającymi.</p> <p>Warunkiem zaliczenia materiału wykładowego jest zaliczenie testu oraz ocena z merytorycznej aktywności studentów na zajęciach wykładowych. Aktywność studenta inicjowana stawianymi problemami przez wykładowcę jest oceniana odpowiednio punktowo i uwzględniana przy wystawianiu oceny końcowej z przedmiotu.</p> <p>Test zaliczający treści wykładowe - jednokrotnego wyboru, 10 pytań i/lub krótkich zadań decyzyjnych. Poprawna odpowiedź na pytanie z testu - 1 pkt., niepoprawna (minus) 0,5 pkt, brak odpowiedzi 0 pkt. Do punktacji z testu mogą być doliczone punkty za aktywność na zajęciach. Informacja o możliwości uzyskania dodatkowych punktów i ich wartości, przekazywana będzie bezpośrednio na zajęciach, przy omawianiu konkretnego zadania. Skala ocen na zaliczenie przedmiotu: 5,5 pkt - dost., 6,5 pkt - dost. plus, 7,5 pkt - db, 8,5- db plus, 9-10 pkt - bdb.</p>										
Cele przedmiotu												
Zapoznanie studentów z narzędziami wykorzystywanymi w rachunkowości zarządczej i możliwościami ich wykorzystania w praktyce.												
Efekty kształcenia się												
Wiedza		E1_W06	Student zna główne metody i techniki rachunkowości zarządczej i możliwości ich praktycznego wykorzystania.									
Weryfikacja efektów kształcenia - Wiedza												
Efekty		egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
E1_W01				X					X			

Umiejętności	E1_U01	Student potrafi rozpoznać i zdefiniować określone ośrodki decyzyjne organizacji.
	E1_U02	Student potrafi wykorzystać praktycznie wiedzę o celach, metodach i technikach rachunkowości zarządczej do wypracowywania decyzji operatywnych i taktycznych.
	E1_U05	Student potrafi posługiwać się normami kalkulacji kosztów w celu rozwiązania konkretnego problemu ekonomicznego.
	E1_U06	Student potrafi wykorzystać metody rachunkowości zarządczej w działalności gospodarczej.
	E1_U08	Student posiada umiejętność obserwacji skutków podjętych działań za pomocą metod rachunkowości zarządczej.

Weryfikacja efektów kształcenia - Umiejętności

Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
E1_U01			X					X			
E1_U02			X					X			
E1_U05								X			
E1_U06								X			
E1_U08								X			

Kompetencje	E1_K01	Student rozumie potrzebę doskonalenia swojej wiedzy w zakresie rachunkowości zarządczej.
	E1_K03	Student potrafi planować oraz organizować zadania gospodarcze na podstawie rachunku kosztów działań.
	E1_K04	Student prawidłowo ocenia sytuacje decyzyjne w systemach gospodarczych.

Weryfikacja efektów kształcenia - Kompetencje

Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
E1_K01								X			
E1_K03								X			
E1_K04								X			

Treści programowe

Przedmiot i zadania rachunkowości zarządczej.

Zadania i cele rachunkowości zarządczej i finansowo-księgowej. Odbiorcy rachunkowości FK i zarządczej. Rachunek decyzyjny a rachunek sprawozdawczy. Merytoryczne znaczenie pojęć: wartość, koszt, wydatek.

Kryteria klasyfikacji kosztów.

Kryteria klasyfikacji kosztów dla celów sprawozdawczych. Kryteria klasyfikacji kosztów dla celów decyzyjnych. Zachowanie się kosztów w zależności od wielkości produkcji. Koszty relewantne. Kryteria klasyfikacji kosztów dla celów kontrolnych. Koszty stałe i zmienne.

Rachunek kosztów pełnych. Pomiar kosztów i wycena materiałów i produktów

Szacowanie kosztów stałych. Metody księgowe. Metody statystyczne. Metody wyceny materiałów. Wycena środków trwałych. Wycena produkcji pomocniczej. Wycena produktów.

Rachunek kalkulacyjny kosztów.

Przedmiot kalkulacji. Rodzaje i metody kalkulacji. Kalkulacja podziałowa i doliczeniowa. Modele rachunku kosztów. Absorpcyjny rachunek kosztów.

Rachunek kosztów zmiennych. Marża pokryć finansowych.

Próg rentowności, marża pokrycia brutto. Ilościowy i wartościowy próg rentowności. Ćwiczenia obrazujące zależności pomiędzy

marża pokrycia a decyzjami rozwojowymi przedsiębiorstwa: restrukturyzacja majątkowa, analiza wartości produktu, marketing. Wieloblokowy, wielostopniowy rachunek wyników. Decyzyjne znaczenie prognozy rentowności. Znaczenie marży pokrycia w procesie decyzyjnym. Wykorzystanie prognozy rentowności do analizy kilku okresów. Analiza prognozy rentowności w produkcji wielosortymentowej. Wykorzystanie rachunku kosztów zmiennych do oceny produktów, rynków zbytu, jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa, procesów.

Budżetowanie elastyczne.

Wykorzystanie rachunku kosztów zmiennych do planowania. Rodzaje budżetów. Zasady budowy budżetów elastycznych.

Analiza wrażliwości zysku.

Ustalanie wielkości granicznych. Margines bezpieczeństwa. Wykorzystanie praktyczne dźwigni operacyjnej, dźwigni finansowej i mieszanej.

Rachunek kosztów działań.

Istota Rachunku kosztów działań. Algorytm rachunku kosztów działań. Rodzaje Rachunku kosztów działań.

Decyzje cenowe

Optymalna cena sprzedaży. Kosztowe formuły cen. Ustalanie cen w warunkach rynkowych.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej

Literatura podstawowa:

- 1) S. Sojak: Rachunkowość zarządcza. TNOiK "Dom Organizatora", Toruń 2003.
- 2) D. P. Doyle: Kontrola kosztów. Element zarządzania strategicznego. Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2006.
- 3) David P. Doyle: Kontrola kosztów. Element zarządzania strategicznego. Oficyna Wydawnicza, Kraków 2006.
- 4) Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza w planowaniu i kontroli działalności. Praca zbiorowa pod red. E. Nowaka, Wydawnictwo UE we Wrocławiu 2010.
- 5) A. Jaruga, P. Kabalski, A. Szychta: Rachunkowość zarządcza. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014.
- 6) R. S. Kaplan, S. R. Anderson: Rachunek kosztów działań sterowany czasem. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

- 1) S. Sojak: Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów. T. III, Wydawnictwo TNOiK, Toruń 2015.
- 2) S. Sojak, B. Jaskólska, K. Goldmann, A. Zawadzki: Rachunkowość zarządcza w arkuszu kalkulacyjnym. TNOiK "Dom Organizatora", Toruń 2004.
- 3) M. Chaberek: Logistyka informacji zarządczej w kontrolingu przedsiębiorstwa. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2001.
- 4) Rachunek decyzyjny w logistyce zaopatrzenia. Praca zbiorowa pod red. M. Chabereka. Wydaw. Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna, Gdańsk 2002.
- 5) Informacja zarządcza w procesie formułowania i realizacji strategii firmy - wyzwanie dla polskich przedsiębiorstw. Praca zbiorowa pod red. prof. dr hab. Gertrudy Krystyny Świdorskiej. Warszawa, Difin 2003.

Kontakt

Miroslaw.Chaberek@ug.edu.pl, andrzej.jezierski@ug.edu.pl, a.szmelter@ug.edu.pl, d.weiland@ug.edu.pl,